

Załącznik do uchwały NR XXII/188/12
Rady Miejskiej w Gryfinie
z dnia 18 czerwca 2012 r.

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
NA ROK 2012**

Gryfino 2012

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
1. MISJA PROGRAMU	4
2.INTERESARIUSZE PROGRAMU.....	4
3.CEL GŁÓWNY PROGRAMU	4
4.CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU	4
5. KIERUNKI DZIAŁAŃ	5
5.1 Kierunki działań do celu szczegółowego 1	6
5.2 Kierunki działań do celu szczegółowego 2	7
5.3 Kierunki działań do celu szczegółowego 3	8
5.3.1 Działania profilaktyczne podejmowane wobec dzieci i młodzieży.....	8
5.3.2 Edukacja publiczna w zakresie problematyki alkoholowej	9
5.3.3 Działania na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców	10
5.3.4 Działania na rzecz bezpieczeństwa w miejscach publicznych	10
5.3.5 Działania na rzecz ograniczania populacji osób pijących ryzykownie i szkodliwie	10
5.4 Kierunki działań do celu szczegółowego 4	11
5.5 Kierunki działań do celu szczegółowego 5	11
6. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	12
7. REALIZATORZY PROGRAMU	12
7. ŹRÓDŁA FINANSOWNIA	12

WSTĘP

Samorząd gminy na mocy ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1231, z późn. zmianami) jest odpowiedzialny za rozwiązywanie problemów alkoholowych w społeczności lokalnej.

W myśl art. 4¹ powyższej ustawy do zadań własnych gmin należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu. W szczególności zadania te obejmują:

1. zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
4. wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
5. podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
6. wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Władze gminy, podejmują corocznie w ramach realizacji przyjmowanego programu różnego rodzaju działania mające na celu zahamowanie tendencji wzrostowej tych zjawisk i zminimalizowanie ich skutków, zwłaszcza tych, które prowadzą do destrukcji rodziny. Podejmowany rokrocznie nowy, ale zasadniczo nieodbiegający w swej formie i treści od poprzednich program warunkuje w dużym stopniu jego skuteczność. Działania związane z rozwiązywaniem problemów alkoholowych są działaniami długofalowymi, chociaż wiele

osób chciałoby by pewne problemy były rozwiązane natychmiast. Jednak specyfika tej problematyki uniemożliwiają szybkie rozwiązania.

W związku z powyższym istnieje potrzeba podjęcia w oparciu o dotychczasowe i tworzone zasoby instytucjonalne dalszych określonych, systemowych działań zmierzających do zmniejszenia rozmiarów istniejących problemów alkoholowych i zapobiegania powstawaniu nowych. Celowi temu służy właśnie Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. MISJA PROGRAMU

Promowanie roli rodziny jako podstawowej jednostki społecznej poprzez wskazywanie zdrowego stylu życia i różnych alternatyw spędzania czasu wolnego.

2. INTERESARIUSZE PROGRAMU

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych swym zasięgiem obejmuje wiele grup docelowych. W części profilaktycznej jest to ogół społeczeństwa, ale przede wszystkim dzieci i młodzież, w tym młodzież z grup ryzyka. W części dotyczącej leczenia program adresowany jest do osób używających alkohol w sposób szkodliwy i uzależnionych od niego a także do osób żyjących w otoczeniu uzależnionego. W realizacji Programu udział wezmą także niżej wymienieni partnerzy: Urząd Miasta i Gminy, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gryfiński Dom Kultury, Ośrodek Pomocy Społecznej, Straż Miejska, Policja, placówki oświatowe, placówki służby zdrowia, kluby sportowe, lokalne media i inni.

3. CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Zapobieganie powstawaniu problemów alkoholowych oraz ograniczanie skutków związanych ze spożywaniem alkoholu przez mieszkańców Miasta i Gminy Gryfino.

4. CELE SZCZEGÓŁOWE:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą domową.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

5. KIERUNKI DZIAŁAŃ

Jak wynika z badań prowadzonych przez ESPAD, HBSC i badań mokotowskich spożywanie alkoholu jest najbardziej rozpowszechnionym zachowaniem ryzykownym wśród nastolatków, a piwo najczęściej spożywanym napojem alkoholowym.

Z powyższych badań wynika, że dziewięciu na dziesięciu uczniów w wieku 15-16 lat zna już smak alkoholu, przy czym zdecydowana większość z ich rozpoczęła picie jeszcze przed swoimi 15-tymi urodzinami.

Eksperti oceniają, że picie alkoholu jest główną przyczyną zgonów i inwalidztwa osób w wieku 15-29 lat. Dlatego celem polityki zdrowotnej w odniesieniu do dzieci i młodzieży powinno być zapobieganie i zmniejszanie szkód, które aktualnie występują w życiu młodych ludzi w związku z używaniem przez nich alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, przy czym na pierwszy plan wysuwa się nie tyle problem uzależnienia od alkoholu, ile tzw. straty bieżące

Według Światowej Organizacji Zdrowia alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji, a ponad 60 rodzajów chorób i urazów wiąże się z jego spożywaniem. Choroby występujące na tle używania alkoholu to przede wszystkim: urazy, zaburzenia umysłowe i psychiczne, zaburzenia żołądkowo-jelitowe, nowotwory, choroby układu sercowo-naczyniowego, zaburzenia immunologiczne, choroby układu kostno-szkieletowego, dysfunkcje układu rozrodczego i szkody prenatalne. Corocznie z przyczyn bezpośrednio i pośrednio związanych z używaniem alkoholu, umiera w Polsce kilkanaście tysięcy osób, z czego połowa przypada na zgony spowodowane bezpośrednio piciem alkoholu

Alkohol etylowy zawarty w winie, piwie, jak i wódce spożywany przez kobietę w ciąży wpływa negatywnie na rozwój płodu. Najpoważniejszym uszkodzeniem płodu związanym ze spożywaniem alkoholu przez ciężarną jest płodowy zespół alkoholowy (ang. *Fetal Alcohol Syndrome*, FAS). Jego efektami są: mała masa urodzeniowa, opóźnienia wzrostu, obniżenie odporności, uszkodzenia układu nerwowego (od dyskretnych, powodujących nadpobudliwość i trudności w koncentracji uwagi do trwałego opóźnienia rozwoju intelektualnego, emocjonalnego i społecznego). Około 70% dzieci z FAS nie osiąga nigdy zdolności do samodzielnego życia.

Rodzina jako podstawowa grupa społeczna, w której kształtuje się umiejętność współżycia zespołowego dziecka, jest głównym ośrodkiem rozwoju sfery emocjonalnej osobowości i postaw moralnych. To ona we wczesnych okresach rozwoju zapewnia wszystkie potrzeby dziecka. Przez przykład i pośrednictwo osób starszych stwarza dziecku możliwości harmonijnego wejścia w otaczający je świat i jego poznanie. Rodzina w procesie niezliczonych i różnorodnych oddziaływań wychowawczych zmierza do ukształtowania systemu wartości dziecka. Wpaja dziecku podstawowe wartości kulturowe i ideowe. Rodzina jest grupą społeczną, w której następuje poznanie pierwszych form moralno-etycznych a w ich następstwie zróżnicowanie dobra i zła, klasyfikowanie osób, przedmiotów i zjawisk. W okresie dzieciństwa u podstaw rozwoju społeczno-moralnego dziecka leżą takie procesy: obserwacja, naśladownictwo oraz identyfikacja.

Przy planowaniu programów profilaktycznych należy, zatem zwracać uwagę, aby nie koncentrowały się one wyłącznie na osłabieniu czynników ryzyka, lecz również na wspieraniu głównych czynników chroniących (zwłaszcza kształtowaniu silnej więzi rodzinnej, rozwijaniu zainteresowania nauką szkolną, wzmacnianiu gotowości do respektowania norm i wartości).

5.1 Kierunki działań do celu szczegółowego 1.

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

♦ umożliwienie osobom uzależnionym od alkoholu uczestnictwa w programach terapeutycznych i współdziałanie w tym celu z placówką leczenia odwykowego poprzez

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2012

udział w finansowaniu świadczeń terapeutycznych (nie objętych finansowaniem przez Narodowy Fundusz Zdrowia) dla osób uzależnionych od alkoholu – mieszkańców miasta i gminy Gryfino,

- ◆ finansowanie programów psychoterapii uzależnienia dla wybranych grup pacjentów /osób niesłyszących, mieszkańców domów pomocy społecznej/

- ◆ finansowanie superwizji klinicznej pracowników lecznictwa odwykowego

- ◆ dofinansowanie dodatkowych szkoleń kadry terapeutycznej, pracowników socjalnych, kuratorów sądowych oraz innych osób zajmujących się pomocą uzależnionym i współuzależnionym,

- ◆ doposażenie placówki lecznictwa odwykowego w sprzęt i materiały niezbędne do prowadzenia terapii,

- ◆ finansowanie przeprowadzania badań przez biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu: lekarza psychiatrę i psychologa

5.2 Kierunki działań do celu szczegółowego 2.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą domową.

- ◆ prowadzenie Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego w tym:

- adaptacja i wyposażenie pomieszczeń Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego oraz wydatki eksploatacyjne,

- finansowanie prowadzonych konsultacji specjalistycznych (psycholog, pedagog, prawnik, itp.),

- finansowanie trzech etatów osób realizujących Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

- prowadzenie dyżurów telefonicznych oraz telefonicznych konsultacji specjalistycznych,

- szkolenie pracowników Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego w zakresie rozpoznawania i przeciwdziałania uzależnieniom, zjawiskom przemocy w rodzinie oraz innym patologiom społecznym,

- zakup materiałów informacyjnych i edukacyjnych na potrzeby Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego.

- ◆ zapewnienie osobom współuzależnionym i innym członkom rodziny uzależnionego możliwości udziału w programach terapeutycznych i współdziałanie w tym zakresie z placówką odwykową lub innym podmiotem prowadzącym ww. programy,

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2012

- ◆ organizowanie i/lub finansowanie dla rodzin z problemem alkoholowym i problemem przemocy warsztatów, spotkań i pogadanek prowadzonych według określonego programu terapeutycznego mającego na celu poprawę funkcjonowania rodziny z ww. problemem
- ◆ finansowanie pomocy psychologicznej i psychoterapii dla osób z syndromem Dorosłych Dzieci Alkoholików
- ◆ zapewnienie funkcjonowania istniejących świetlic socjoterapeutycznych i innych placówek opiekuńczo – wychowawczych realizujących program socjoterapeutyczny, podejmujących działania na rzecz dożywiania dzieci
- ◆ finansowanie prowadzenia zajęć i programów socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym
- ◆ organizowanie i/lub dofinansowanie obozów socjoterapeutycznych, dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym
- ◆ organizowanie i/lub finansowanie zajęć dla rodziców dzieci uczęszczających na zajęcia, mających na celu podniesienie kompetencji wychowawczych.
- ◆ organizowanie i/lub finansowanie specjalistycznych szkoleń w zakresie FAS – Płodowego Zespołu Alkoholowego skierowanych do osób, które zajmują się pomocą dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym
- ◆ prowadzenie działań edukacyjnych i informacyjnych w przedmiotowej dziedzinie m.in. poprzez organizowanie spotkań, konferencji i kampanii poświęconych tematyce uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- ◆ realizacja i finansowanie programów profilaktyki przemocy w rodzinie
- ◆ podnoszenie kompetencji osób zajmujących się zjawiskiem przemocy w rodzinie

5.3 Kierunki działań do celu szczegółowego 3.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.

5.3.1 Działania profilaktyczne podejmowane wobec dzieci i młodzieży:

- ◆ prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowo – wychowawczych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2012

- ♦ organizowanie innych oddziaływań, np.: kampanii edukacyjnych, dyskusji, pogadanek, warsztatów, konkursów dotyczących szkodliwości nadużywania alkoholu, wskazania zdrowego stylu życia, itp.

- ♦ inicjowanie i wspieranie różnorodnych form kształcenia w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi, młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych dla nauczycieli, pedagogów szkolnych i wychowawców.

- ♦ podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców, których celem jest wspieranie abstynencji dziecka i przygotowanie go do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem substancji psychoaktywnych

- ♦ wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych

- ♦ realizacja środowiskowych programów profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży

- ♦ organizowanie i/lub finansowanie festynów, pikników mających na celu ukazanie alternatywnego spędzania wolnego czasu

- ♦ realizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych

- ♦ podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych, mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia.

5.3.2 Edukacja publiczna w zakresie problematyki alkoholowej:

- ♦ systematyczne prowadzenie edukacji społeczności lokalnej zmierzającej do zmiany postaw społecznych w szczególności poprzez:

- rozpowszechnianie materiałów z informacjami o ofercie pomocy na terenie gminy w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych /ulotki, tablice informacyjne/

- prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych i udział w ogólnopolskich kampaniach społecznych związanych z profilaktyką uzależnień i przeciwdziałaniem przemocy z wykorzystaniem ulotek, broszur i innych materiałów

- prenumeratę specjalistycznych opracowań, czasopism, publikacji

- ♦ budowanie lokalnych koalicji na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, a także w ramach porozumień z innymi samorządami lokalnymi

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2012

- ♦ organizacja konferencji, seminariów i szkoleń dla różnych grup zawodowych pracujących w systemie pomocy dzieciom, młodzieży, rodzinom i osobom z problemem alkoholowym, a także w systemie przeciwdziałania przemocy

5.3.3 Działania na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców:

- ♦ organizowanie lokalnych i regionalnych kampanii i innych działań edukacyjnych związanych z przeciwdziałaniem nietrzeźwości kierowców

- ♦ prowadzenie szkoleń dla kandydatów na kierowców w szkołach nauki jazdy

- ♦ organizowanie programów psychokorekcyjnych dla kierowców zatrzymanych za jazdę w stanie nietrzeźwości lub w stanie po użyciu alkoholu

- ♦ prowadzenie edukacji z wykorzystaniem materiałów informacyjnych i edukacyjnych

- ♦ nawiązanie współpracy z policją w celu zwiększenia liczby kontroli kierowców pod względem trzeźwości

- ♦ nawiązanie współpracy z mediami lokalnymi w celu informowania społeczności o działaniach prowadzonych na rzecz trzeźwości kierowców

5.3.4 Działania na rzecz bezpieczeństwa w miejscach publicznych:

- ♦ podnoszenie kompetencji zawodowych przedstawicieli służb społecznych kontaktujących się z osobami nietrzeźwymi

- ♦ wdrożenie wspólnie z policją i strażą miejską działań, które zmniejszają zjawisko spożywania napojów alkoholowych na terenie kąpielisk

5.3.5 Działania na rzecz ograniczania populacji osób pijących ryzykownie i szkodliwie:

- ♦ wdrażanie do podstawowej opieki zdrowotnej programów wczesnego rozpoznawania i interwencji (WRKI) wobec osób pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie

- ♦ finansowanie szkoleń dla personelu medycznego w obszarze WRKI

- ♦ zakup i rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych dla personelu medycznego i pacjentów podstawowej opieki zdrowotnej

5.4 Kierunki działań do celu szczegółowego 4.

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

♦ wspieranie materialne, edukacyjne i lokalowe podmiotów zajmujących się statutowo rozwiązywaniem problemów alkoholowych i działających na rzecz mieszkańców miasta i gminy Gryfino

♦ wspieranie działań podejmowanych przez stowarzyszenia na rzecz promowania abstynencji i trzeźwego stylu życia

♦ dofinansowanie zajęć terapeutycznych, treningów umiejętności społecznych i programów pomocy psychologicznej dla klubów abstynenta

♦ współpraca z organizacjami pozarządowymi, kościołami i innymi podmiotami poprzez przekazywanie im zadań do realizacji wynikających z niniejszego programu

♦ nawiązanie współpracy z izbą wytrzeźwień celem wspólnego podejmowania działań zmierzających do rozwiązywania problemów alkoholowych

♦ finansowanie realizowanych dodatkowych programów skierowanych do osób zatrzymanych w izbie wytrzeźwień

5.5 Kierunki działań do celu szczegółowego 5.

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Zadaniem własnym gminy jest podejmowanie działań w związku z naruszeniem przepisów dotyczących zakazu reklamy napojów alkoholowych /art. 13¹ / oraz zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom, których zachowanie wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwości, osobom do lat 18, na kredyt lub pod zastaw /art. 15/ oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego. Metodami realizacji powyższych zadań są:

♦ kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych pod względem przestrzegania przepisów ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi /Dz. U. z 2002r. Nr 147, poz. 1231 z późn. zm./ przez upoważnionych pracowników Urzędu Miasta i Gminy w Gryfinie, funkcjonariuszy Straży Miejskiej oraz członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

♦ występowanie w uzasadnionych przypadkach przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego w ww. sprawach

6. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powołana została na podstawie art. 4¹ ust. 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Do zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy:

- a) inicjowanie działań w zakresie realizacji zadań własnych gminy związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
- b) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego,
- c) opiniowanie wydawania zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych zgodność lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami rady gminy, o których mowa w art. 12 ust. 1 i 2 ustawy
- d) kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych

Za udział w posiedzeniach całej Komisji oraz pracach zespołów problemowych Komisji Rada Miejska ustala wynagrodzenie w wysokości ¼ diety sołtysa biorącego udział w sesji Rady Miejskiej Gryfino.

7. REALIZATORZY PROGRAMU

Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy do Ośrodka Pomocy Społecznej w Gryfinie.

8. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Zadania programu będące w kompetencjach jednostek samorządu terytorialnego są finansowane ze środków własnych gminy pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wnoszonych przez prowadzących tę sprzedaż przedsiębiorców oraz dodatkowo w miarę możliwości z innych środków własnych Gminy.

Zadania realizowane w ramach niniejszego Programu mogą być również finansowane z dotacji celowych, a także darowizn, zapisów i innych wpływów od osób prawnych i fizycznych.